EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 30.3.2007
KOM(2007) 151 lopullinen

2007/0057 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Panaman tasavallan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Panaman tasavallan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen tekemisestä

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1) EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perusteet ja tavoitteet**

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ns. *open skies* -asioissa antamien tuomioiden jälkeen neuvosto antoi 5. kesäkuuta 2003 komissiolle valtuudet aloittaa neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla[1] (”horisontaaliset valtuudet”). Tällaisten sopimusten tarkoituksena on antaa kaikille EU:n lentoliikenteen harjoittajille syrjimätön pääsy yhteisön ja kolmansien maiden välisille lentoreiteille sekä saattaa jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kahdenväliset lentoliikennesopimukset yhteisön oikeuden mukaisiksi.

- **Yleinen tausta**

Jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisiä kansainvälisiä lentoliikennesuhteita on yleensä säännelty jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kahdenvälisillä lentoliikennesopimuksilla, tällaisten sopimusten liitteillä ja muilla kahdenvälisillä ja monenvälisillä järjestelyillä.

Jäsenvaltioiden tekemiin kahdenvälisiin lentoliikennesopimuksiin sisältyvät perinteiset nimeämislausekkeet ovat yhteisön oikeuden vastaisia. Ne antavat kolmannelle maalle mahdollisuuden evätä tai peruuttaa kokonaan tai tilapäisesti liikennöintiluvat tai muut luvat sellaiselta lentoliikenteen harjoittajalta, jonka jokin jäsenvaltio on nimennyt, mutta joka ei ole kyseisen jäsenvaltion tai sen kansalaisten omistuksessa ja tosiasiallisessa määräysvallassa. Tämän on katsottu syrjivän sellaisia yhteisön lentoliikenteen harjoittajia, jotka ovat sijoittautuneet jonkin jäsenvaltion alueelle, mutta jotka ovat jonkin toisen jäsenvaltion kansalaisten omistuksessa tai määräysvallassa. Tämä on vastoin perustamissopimuksen 43 artiklaa, jossa sijoittautumisvapauttaan käyttäneille jäsenvaltioiden kansalaisille taataan sijoittautumisvaltiossa sama kohtelu kuin kyseisen jäsenvaltion kansalaisille.

Myös lentopolttoaineen verotus ja kolmansien maiden lentoliikenteen harjoittajien yhteisön sisäisillä reiteillä perimät kuljetustariffit ovat kysymyksiä, joissa yhteisön oikeuden noudattaminen olisi varmistettava tarkistamalla tai täydentämällä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisten lentoliikennesopimusten voimassa olevia määräyksiä.

- **Voimassa olevat säännökset**

Sopimuksen määräykset korvaavat kuuden jäsenvaltion ja Panaman tasavallan kahdenvälisten lentoliikennesopimusten voimassa olevat määräykset tai täydentävät niitä.

- **Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin**

[1] Neuvoston päätös 11323/03, tehty 5 päivänä kesäkuuta 2003 (luottamuksellinen asiakirja).

tavoitteisiin

Sopimus edistää yhteisön ulkoisen ilmailupolitiikan perustavoitetta saattamalla voimassa olevat kahdenväliset lentoliikennesopimukset yhteisön oikeuden mukaisiksi.

2) KUULEMISET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

- **Intressitahojen kuuleminen**

Kuulemismenettely, tärkeimmät kohderyhmät ja yleiskuvaus vastaajista

Sekä jäsenvaltioita että toimialaa on kuultu neuvottelujen aikana.

Tiivistelmä vastauksista ja siitä, miten ne on otettu huomioon

Jäsenvaltioiden ja toimialan esittämät huomautukset on otettu huomioon.

3) EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

- **Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus**

”Horisontaalisista valtuuksista” tehdyn neuvoston päätöksen liitteessä esitetään neuvotteluissa noudatettavat menettelyt ja neuvotteluohjeet. Komissio on näiden menettelyjen ja ohjeiden mukaisesti neuvotellut Panaman tasavallan kanssa sopimuksen, jolla korvataan jäsenvaltioiden ja Panaman tasavallan voimassa olevien kahdenvälisten lentoliikennesopimusten tietyt määräykset. Sopimuksen 2 artiklalla korvataan perinteiset nimeämislausekkeet yhteisön nimeämislausekkeella, minkä ansiosta kaikki yhteisön lentoliikenteen harjoittajat voivat hyödyntää sijoittautumisoikeutta. Sopimuksen 4 ja 5 artiklassa käsitellään kahta lauseketta, jotka liittyvät yhteisön toimivaltaan kuuluviin asioihin. Sopimuksen 4 artikla koskee lentopolttoaineen verotusta, joka on yhdenmukaistettu energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta annetulla neuvoston direktiivillä 2003/96/EY ja erityisesti sen 14 artiklan 2 kohdalla. Kuljetustariffeja koskevalla 5 artiklalla poistetaan ristiriitaisuudet voimassa olevien kahdenvälisten lentoliikennesopimusten ja lentoliikenteen kuljetus- ja rahtimaksuista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2409/92 väliltä. Asetuksessa kielletään kolmansien maiden lentoliikenteen harjoittajilta hintajohtajuus pelkästään yhteisön alueella tapahtuvissa lentokuljetuksissa. Sopimuksen 6 artikla tarjoaa ratkaisun mahdollisesti esiintyviin ristiriitoihin EY:n kilpailusääntöjen kanssa.

- **Oikeusperusta**

EY:n perustamissopimuksen 80 artiklan 2 kohta ja 300 artiklan 2 kohta.

- **Toissijaisuusperiaate**

Ehdotus perustuu täysin neuvoston myöntämiin ”horisontaalisiin valtuuksiin” ottaen huomioon yhteisön oikeuden ja kahdenvälisten lentoliikennesopimusten soveltamisalaan kuuluvat asiat.

- **Suhteellisuusperiaate**

Sopimuksella muutetaan tai täydennetään kahdenvälisten lentoliikennesopimusten määräyksiä ainoastaan siltä osin kuin on tarpeen yhteisön oikeuden noudattamiseksi.

- **Sääntelytavan valinta**

Yhteisön ja Panaman tasavallan välinen sopimus on tehokkain keino saattaa kaikki jäsenvaltioiden ja Panaman tasavallan voimassa olevat kahdenväliset lentoliikennesopimukset yhteisön oikeuden mukaisiksi.

4) TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia yhteisön talousarvioon.

5) LISÄTIEDOT

- **Yksinkertaistaminen**

Ehdotuksella yksinkertaistetaan lainsäädäntöä.

Jäsenvaltioiden ja Panaman tasavallan kahdenvälisten lentoliikennesopimusten asiaa koskevat määräykset korvataan tai niitä täydennetään yhden yhteisön sopimuksen määräyksillä.

- **Ehdotuksen yksityiskohtainen kuvaus**

Kansainvälisten sopimusten allekirjoittamista ja tekemistä koskevan vakiomenettelyn mukaisesti neuvostoa pyydetään hyväksymään päätökset Euroopan yhteisön ja Panaman tasavallan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta ja sopimuksen tekemisestä sekä nimeämään henkilöt, joilla on valtuudet allekirjoittaa sopimus yhteisön puolesta.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Panaman tasavallan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 80 artiklan 2 kohdan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[2],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto valtuutti 5 päivänä kesäkuuta 2003 komission aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla.

(2) Komissio on neuvotellut yhteisön puolesta Panaman tasavallan kanssa sopimuksen tietyistä lentoliikenteen näkökohdista. Näissä neuvotteluissa se on noudattanut menettelyjä ja ohjeita, jotka on esitetty komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla tehdyn neuvoston päätöksen liitteessä.

(3) Komission neuvottelema sopimus olisi allekirjoitettava hyväksymisehdoin,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

Ainoa artikla

1. Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään henkilö tai henkilöt, joilla on valtuudet allekirjoittaa yhteisön puolesta Euroopan yhteisön ja Panaman tasavallan välinen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskeva sopimus hyväksymisehdoin.

---

[2] EUVL C , s.

2. Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

2007/0057 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Panaman tasavallan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen tekemisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 80 artiklan 2 kohdan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen ja 300 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[3],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[4],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto valtuutti 5 päivänä kesäkuuta 2003 komission aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla.

(2) Komissio on neuvotellut yhteisön puolesta Panaman kanssa sopimuksen tietyistä lentoliikenteen näkökohdista. Näissä neuvotteluissa se on noudattanut menettelyjä ja ohjeita, jotka on esitetty komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla tehdyn neuvoston päätöksen liitteessä.

(3) [….]kuun […] päivänä […] tehdyn neuvoston päätöksen …/…/EY[5] mukaisesti sopimus on allekirjoitettu yhteisön puolesta hyväksymisehdoin.

(4) Sopimus olisi hyväksyttävä,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

1. Hyväksytään yhteisön puolesta Euroopan yhteisön ja Panaman tasavallan sopimus tietyistä lentoliikenteen näkökohdista.

---

3 EUVL C , s.
4 EUVL C , s.
5 EUVL C , s.

2. Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään henkilö, jolla on valtuudet antaa sopimuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

Euroopan yhteisön ja Panaman tasavallan

SOPIMUS

tietyistä lentoliikenteen näkökohdista

EUROOPAN YHTEISÖ

ja

PANAMAN TASAVALTA,

jäljempänä ’sopimuspuolet’,

jotka

TOTEAVAT, että useiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Panaman tasavallan välillä on tehty kahdenvälisiä lentoliikennesopimuksia, joihin sisältyy Euroopan yhteisön oikeuden vastaisia määräyksiä,

TOTEAVAT, että Euroopan yhteisöllä on yksinomainen toimivalta monissa näkökohdissa, jotka voivat sisältyä Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kahdenvälisiin lentoliikennesopimuksiin,

TOTEAVAT, että johonkin jäsenvaltioon sijoittautuneilla yhteisön lentoliikenteen harjoittajilla on Euroopan yhteisön oikeuden nojalla oikeus syrjimättömään pääsyyn Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisille lentoreiteille,

OTTAVAT HUOMIOON, että Euroopan yhteisön ja tiettyjen kolmansien maiden välillä on tehty sopimuksia, joiden mukaan näiden kolmansien maiden kansalaiset voivat olla omistajina lentoyhtiöissä, joilla on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukainen toimilupa,

TUNNUSTAVAT, että Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Panaman tasavallan kahdenvälisten lentoliikennesopimusten eräät määräykset, jotka ovat Euroopan yhteisön oikeuden vastaisia, on saatettava kyseisen oikeuden mukaisiksi, jotta Euroopan yhteisön ja Panaman tasavallan väliselle lentoliikenteelle voidaan luoda vankka oikeusperusta ja liikenteen jatkuvuus voidaan taata,

TOTEAVAT, että näiden neuvottelujen yhteydessä Euroopan yhteisön tarkoituksena ei ole lisätä Euroopan yhteisön ja Panaman tasavallan välisen lentoliikenteen kokonaismäärää tai vaikuttaa yhteisön lentoliikenteen harjoittajien ja Panaman tasavallan lentoliikenteen harjoittajien väliseen tasapainoon eikä neuvotella muutoksia voimassa olevien kahdenvälisten lentoliikennesopimusten liikenneoikeuksia koskeviin määräyksiin,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 ARTIKLA

Yleiset määräykset

1. Tässä sopimuksessa ’jäsenvaltioilla’ tarkoitetaan Euroopan yhteisön jäsenvaltioita. ’CLAC:n jäsenvaltioilla’ tarkoitetaan Latinalaisen Amerikan siviili-ilmailukomission (Comisión Latinoamericana de Aviación Civil) jäsenvaltioita.

2. Kun jossain liitteessä 1 mainitussa sopimuksessa viitataan kyseisen sopimuksen osapuolena olevan jäsenvaltion kansalaisiin, tämän on katsottava viittaavan Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden kansalaisiin.

3. Kun jossain liitteessä 1 mainitussa sopimuksessa viitataan kyseisen sopimuksen osapuolena olevan jäsenvaltion lentoliikenteen harjoittajiin tai lentoyhtiöihin, tämän on katsottava viittaavan kyseisen jäsenvaltion nimeämiin lentoliikenteen harjoittajiin tai lentoyhtiöihin.

2 ARTIKLA

Nimeäminen, liikennöintiluvat ja niiden peruuttaminen

1. Tämän artiklan 2 kohdan määräykset syrjäyttävät liitteessä 2 olevassa a kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavat määräykset, jotka koskevat kyseisen jäsenvaltion tekemää lentoliikenteen harjoittajan nimeämistä ja Panaman tasavallan lentoliikenteen harjoittajalle myöntämiä liikennöintilupia ja muita lupia, ja tämän artiklan 3 kohdan määräykset syrjäyttävät liitteessä 2 olevassa b kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavat määräykset, jotka koskevat lentoliikenteen harjoittajan liikennöintilupien tai muiden lupien epäämistä, peruuttamista, tilapäistä peruuttamista tai rajoittamista. Tämän artiklan 4 kohdan määräykset syrjäyttävät liitteessä 2 olevassa a kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavat määräykset, jotka koskevat Panaman tasavallan tekemää lentoliikenteen harjoittajan nimeämistä ja jäsenvaltion lentoliikenteen harjoittajalle myöntämiä liikennöintilupia ja muita lupia, ja tämän artiklan 5 kohdan määräykset syrjäyttävät liitteessä 2 olevassa b kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavat määräykset, jotka koskevat lentoliikenteen harjoittajan liikennöintilupien tai muiden lupien epäämistä, peruuttamista, tilapäistä peruuttamista tai rajoittamista.

2. Vastaanotettuaan tiedon nimeämisestä Panaman tasavalta antaa aiheelliset liikennöintiluvat ja muut luvat mahdollisimman pienellä menettelyihin liittyvällä viiveellä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

   i. lentoliikenteen harjoittaja on sijoittautunut nimeävän jäsenvaltion alueelle Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti ja sillä on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukainen voimassa oleva liikennöintilupa;

   ii. lentoliikenteen harjoittaja on lentotoimintaluvan myöntämisestä vastaavan jäsenvaltion jatkuvan ja tehokkaan viranomaisvalvonnan alainen ja asianomainen ilmailuviranomainen on mainittu selvästi nimeämisessä; ja

iii. lentoliikenteen harjoittaja on jäsenvaltioiden ja/tai jäsenvaltioiden kansalaisten ja/tai muiden liitteessä 3 lueteltujen valtioiden ja/tai niiden kansalaisten omistuksessa ja tosiasiallisessa määräysvallassa joko suoraan tai osake-enemmistön kautta.

3. Panaman tasavalta voi evätä tai peruuttaa kokonaan tai tilapäisesti jäsenvaltion nimeämän lentoliikenteen harjoittajan liikennöintiluvat tai muut luvat tai rajoittaa niiden käyttöä, jos:

i. lentoliikenteen harjoittaja ei ole sijoittautunut nimeävän jäsenvaltion alueelle Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti tai sillä ei ole Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaista voimassa olevaa liikennöintilupaa; tai

ii. lentoliikenteen harjoittaja ei ole lentotoimintaluvan myöntämisestä vastaavan jäsenvaltion jatkuvan ja tehokkaan viranomaisvalvonnan alainen tai asianomaista ilmailuviranomaista ei ole mainittu selvästi nimeämisessä; tai

iii. lentoliikenteen harjoittaja ei ole jäsenvaltioiden ja/tai jäsenvaltioiden kansalaisten tai muiden liitteessä 3 lueteltujen valtioiden ja/tai niiden kansalaisten omistuksessa ja tosiasiallisessa määräysvallassa joko suoraan tai osake-enemmistön kautta; tai

iv. lentoliikenteen harjoittajalla on jo liikennöintilupa Panaman tasavallan ja jonkin toisen jäsenvaltion kahdenvälisen sopimuksen nojalla, ja Panaman tasavalta osoittaa, että käyttämällä tämän sopimuksen mukaisia liikenneoikeuksiaan reitillä, johon sisältyy jokin paikka kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa, lentoliikenteen harjoittaja kiertäisi mainitussa toisessa sopimuksessa määrättyjä liikenneoikeuksiin kohdistuvia rajoituksia; tai

v. lentoliikenteen harjoittajalla on jonkin jäsenvaltion myöntämä lentotoimintalupa, eivätkä Panaman tasavalta ja kyseinen jäsenvaltio ole tehneet kahdenvälistä lentoliikennesopimusta, ja Panaman tasavallan nimeämältä lentoliikenteen harjoittajalta on evätty liikenneoikeudet kyseiseen jäsenvaltioon.

Panaman tasavalta ei saa tämän kohdan mukaisia oikeuksia käyttäessään harjoittaa kansallisuuteen perustuvaa syrjintää yhteisön lentoliikenteen harjoittajien välillä.

4. Vastaanotettuaan tiedon Panaman tasavallan tekemästä nimeämisestä jäsenvaltio myöntää asianmukaiset liikennöintiluvat ja muut luvat mahdollisimman pienellä menettelyihin liittyvällä viiveellä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

i. lentoliikenteen harjoittaja on sijoittautunut Panaman tasavaltaan; ja

ii. lentoliikenteen harjoittaja on Panaman tasavallan jatkuvan ja tehokkaan viranomaisvalvonnan alainen, ja Panaman tasavalta on myöntänyt sen lentotoimintaluvan; ja

iii. lentoliikenteen harjoittaja on CLAC:n jäsenvaltioiden ja/tai CLAC:n jäsenvaltioiden kansalaisten omistuksessa ja tosiasiallisessa määräysvallassa joko suoraan tai osake-enemmistön kautta.

5. Jäsenvaltio voi evätä tai peruuttaa kokonaan tai tilapäisesti Panaman tasavallan nimeämän lentoliikenteen harjoittajan liikennöintiluvat tai muut luvat tai rajoittaa niiden käyttöä, jos:

   i. lentoliikenteen harjoittaja ei ole sijoittautunut Panaman tasavaltaan; tai

   ii. lentoliikenteen harjoittaja ei ole Panaman tasavallan jatkuvan ja tehokkaan viranomaisvalvonnan alainen tai Panaman tasavalta ei ole myöntänyt sen lentotoimintalupaa; tai

   iii. lentoliikenteen harjoittaja ei ole CLAC:n jäsenvaltioiden ja/tai CLAC:n jäsenvaltioiden kansalaisten omistuksessa ja tosiasiallisessa määräysvallassa joko suoraan tai osake-enemmistön kautta; tai

   iv. lentoliikenteen harjoittajalla on jo liikennöintilupa jäsenvaltion ja jonkin toisen CLAC:n jäsenvaltion kahdenvälisen sopimuksen nojalla, ja jäsenvaltio osoittaa, että käyttämällä tämän sopimuksen mukaisia liikenneoikeuksiaan reitillä, johon sisältyy jokin paikka kyseisessä toisessa CLAC:n jäsenvaltiossa, lentoliikenteen harjoittaja kiertäisi mainitussa toisessa sopimuksessa määrättyjä liikenneoikeuksiin kohdistuvia rajoituksia.

3 ARTIKLA

Turvallisuus

1. Tämän artiklan 2 kohdan määräyksillä täydennetään liitteessä 2 olevassa c kohdassa lueteltuja artikloja.

2. Jos jäsenvaltio on nimennyt lentoliikenteen harjoittajan, jonka viranomaisvalvonnasta ja sen jatkuvuudesta vastaa jokin toinen jäsenvaltio, lentoliikenteen harjoittajan nimenneen jäsenvaltion ja Panaman tasavallan välisen sopimuksen turvallisuusmääräysten nojalla Panaman tasavallalle kuuluvia oikeuksia sovelletaan myös turvallisuusvaatimusten hyväksymiseen, noudattamiseen tai ylläpitämiseen kyseisen toisen jäsenvaltion toimesta sekä kyseisen lentoliikenteen harjoittajan liikennöintiluvan myöntämiseen.

4 ARTIKLA

Lentopolttoaineen verotus

1. Tämän artiklan 2 ja 3 kohdan määräyksillä täydennetään liitteessä 2 olevassa d kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavia määräyksiä.

2. Mikään liitteessä 2 olevassa d kohdassa lueteltujen sopimusten kohta ei huolimatta niissä mahdollisesti olevista päinvastaisista määräyksistä saa estää jäsenvaltioita määräämästä syrjimättömin perustein veroja, tulleja tai muita maksuja sen alueella toimitetulle polttoaineelle, jota käytetään Panaman tasavallan nimeämän lentoliikenteen harjoittajan ilma-aluksessa, joka liikennöi kyseisen jäsenvaltion

alueella sijaitsevan paikan ja toisen kyseisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan paikan tai jonkin toisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan paikan välillä.

3. Mikään liitteessä 2 olevassa d kohdassa lueteltujen sopimusten kohta ei huolimatta niissä mahdollisesti olevista päinvastaisista määräyksistä saa estää Panaman tasavaltaa määräämästä syrjimättömin perustein veroja, tulleja tai muita maksuja sen alueella toimitetulle polttoaineelle, jota käytetään jäsenvaltion nimeämän lentoliikenteen harjoittajan ilma-aluksessa, joka liikennöi Panaman tasavallan alueella sijaitsevan paikan ja toisen Panaman tasavallan alueella sijaitsevan paikan tai CLAC:n jonkin toisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan paikan välillä.

5 ARTIKLA

Kuljetustariffit

1. Tämän artiklan 2 ja 3 kohdan määräyksillä täydennetään liitteessä 2 olevassa e kohdassa lueteltuja artikloja.

2. Tariffeihin, joita Panaman tasavallan nimeämät lentoliikenteen harjoittajat perivät kokonaan Euroopan yhteisön alueella tapahtuvasta kuljetuksesta sellaisen liitteessä 1 mainitun sopimuksen nojalla, johon sisältyy liitteessä 2 olevassa e kohdassa mainittu määräys, sovelletaan Euroopan yhteisön lainsäädäntöä. Euroopan yhteisön lainsäädäntöä sovelletaan syrjimättömin perustein.

3. Tariffeihin, joita jonkin jäsenvaltion nimeämät lentoliikenteen harjoittajat perivät Panaman tasavallan ja CLAC:n jonkin toisen jäsenvaltion välisestä kuljetuksesta sellaisen liitteessä 1 luetellun sopimuksen nojalla, johon sisältyy liitteessä 2 olevassa e kohdassa mainittu määräys, sovelletaan hintajohtajuutta koskevaa Panaman lainsäädäntöä, jota on sovellettava ketään syrjimättä.

6 ARTIKLA

Yhteensopivuus kilpailusääntöjen kanssa

1. Mikään liitteessä 1 luetelluissa sopimuksissa ei mahdollisista päinvastaisista määräyksistä huolimatta saa i) suosia sellaisia yritysten välillä tehtäviä sopimuksia, sellaisia yritysten yhteenliittymien päätöksiä tai sellaisia yhteisiä toimintatapoja, jotka estävät, vääristävät tai rajoittavat kilpailua; ii) vahvistaa tällaisten sopimusten, päätösten tai yhteisten toimintatapojen vaikutuksia; tai iii) antaa yksityisille talouden toimijoille valtaa toimenpiteisiin, joilla estetään, vääristetään tai rajoitetaan kilpailua.

2. Liitteessä 1 lueteltujen sopimusten määräyksiä ei sovelleta, jos ne ovat ristiriidassa tämän artiklan 1 kohdan kanssa.

7 ARTIKLA

Sopimuksen liitteet

Tämän sopimuksen liitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

8 ARTIKLA

Tarkistaminen tai muuttaminen

Osapuolet voivat milloin tahansa yhteisellä hyväksynnällä tarkistaa tai muuttaa tätä sopimusta.

9 ARTIKLA

Voimaantulo

Tämä sopimus tulee voimaan päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet kirjallisesti toisilleen, että sopimuksen voimaan saattamisen edellyttämät sisäiset menettelyt on saatettu päätökseen.

10 ARTIKLA

Voimassaolon päättyminen

1. Jos jokin liitteessä 1 mainittu sopimus irtisanotaan, kaikkien tämän sopimuksen määräysten, jotka liittyvät kyseiseen liitteessä 1 mainittuun sopimukseen, voimassaolo päättyy samaan aikaan.

2. Jos kaikki liitteessä 1 mainitut sopimukset irtisanotaan, tämän sopimuksen voimassaolo päättyy samaan aikaan.

TÄMÄN VAKUUDEKSI alla mainitut asianmukaisesti valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tämä sopimus on tehty […]ssa […] päivänä […]kuuta […] kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä. Jos kielitoisintojen välillä on eroja, espanjankielinen toisinto on todistusvoimainen.

EUROOPAN YHTEISÖN PUOLESTA: PANAMAN TASAVALLAN PUOLESTA:

LIITE 1

Luettelo tämän sopimuksen 1 artiklassa tarkoitetuista sopimuksista

a) Panaman tasavallan ja Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden väliset lentoliikennesopimukset, jotka on tehty, allekirjoitettu ja/tai joita sovelletaan väliaikaisesti tämän sopimuksen allekirjoituspäivänä

– Saksan liittotasavallan ja Panaman tasavallan välinen lentoliikennesopimus, tehty Panamássa 13 päivänä joulukuuta 1999, jäljempänä liitteessä 2 ’Panama–Saksa-sopimus’;

– Panaman tasavallan ja Belgian kuningaskunnan hallitusten välinen sopimus lentoliikenteestä, tehty Panamássa 12 päivänä tammikuuta 1966, jäljempänä liitteessä 2 ’Panama–Belgia-sopimus’;

– Espanjan kuningaskunnan ja Panaman tasavallan välinen sopimus, tehty Panamássa 7 päivänä elokuuta 2001, jäljempänä liitteessä 2 ’Panama–Espanja-sopimus’;

– Pöytäkirja Italian tasavallan hallituksen ja Panaman tasavallan hallituksen ilmailuvaltuuskuntien tapaamisesta, tehty Roomassa 11 päivänä marraskuuta 1970, jäljempänä liitteessä 2 ’Panama–Italia-pöytäkirja’;

– Panaman tasavallan ja Alankomaiden kuningaskunnan välinen sopimus kummankin maan alueiden välisestä ja niiden kautta edelleen tapahtuvasta lentoliikenteestä, parafoitu Haagissa 7 päivänä kesäkuuta 1995 tehdyn yhteisymmärryspöytäkirjan liitteenä 2, jäljempänä liitteessä 2 ’Panama–Alankomaat-sopimus’;

– Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen ja Panaman tasavallan hallituksen välinen sopimus, parafoitu Lontoossa 26 päivänä elokuuta 1997 allekirjoitetun yhteisymmärryspöytäkirjan liitteenä B, jäljempänä liitteessä 2 ’Panama–Yhdistynyt kuningaskunta –sopimus’.

b) Panaman tasavallan ja Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden välillä parafoidut tai allekirjoitetut lentoliikennesopimukset ja muut järjestelyt, jotka eivät ole vielä tulleet voimaan ja joita ei sovelleta väliaikaisesti tämän sopimuksen allekirjoituspäivänä

LIITE 2

Luettelo liitteessä 1 lueteltujen sopimusten artikloista, joihin viitataan tämän sopimuksen 2–5 artiklassa

(a) Nimeäminen:

– Panama–Saksa-sopimuksen 3 artikla

– Panama–Espanja-sopimuksen 3 artikla;

– Panama–Alankomaat-sopimuksen 4 artikla

– Panama–Yhdistynyt kuningaskunta -sopimuksen 4 artikla

(b) Liikennöintilupien tai muiden lupien epääminen, peruuttaminen kokonaan tai tilapäisesti tai rajoittaminen:

– Panama–Saksa-sopimuksen 3 artikla

– Panama–Belgia-sopimuksen 9 artikla

– Panama–Espanja-sopimuksen 4 artikla;

– Panama–Alankomaat-sopimuksen 5 artikla

– Panama–Yhdistynyt kuningaskunta -sopimusluonnoksen 5 artikla

(c) Viranomaisvalvonta:

– Panama–Saksa-sopimuksen 12 artikla

– Panama–Espanja-sopimuksen 11 artikla;

(d) Lentopolttoaineen verotus:

– Panama–Saksa-sopimuksen 6 artikla

– Panama–Belgia-sopimuksen 7 artikla

– Panama–Espanja-sopimuksen 5 artikla;

– Panama–Alankomaat-sopimuksen 10 artikla

– Panama–Yhdistynyt kuningaskunta -sopimuksen 8 artikla

(e) Kuljetustariffit

– Panama–Saksa-sopimuksen 10 artikla

– Panama–Belgia-sopimuksen 5 artikla

– Panama–Espanja-sopimuksen 7 artikla;

– Panama–Alankomaat-sopimuksen 6 artikla

– Panama–Yhdistynyt kuningaskunta -sopimuksen 7 artikla

LIITE 3

Luettelo tämän sopimuksen 2 artiklassa tarkoitetuista muista valtioista

a) **Islannin tasavalta** (Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla);

b) **Liechtensteinin ruhtinaskunta** (Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla);

c) **Norjan kuningaskunta** (Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla);

d) **Sveitsin valaliitto** (Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen lentoliikennesopimuksen nojalla)